

tum usque Jéricho, et præoccupavérunt omnes vértices móntium : et muris circumdedérunt vicos suos, et congregavérunt fruménta in præparatió-nem pugnae.

℞. Adonái. 207.

Lectio ij.

Sacérdos étiam Elíachim scripsit ad univér-sos, qui erant contra Esdrelon, quæ est contra faciém campi magni juxta Dóthain, et univér-sos, per quos viæ tránsitus esse póterat, ut obtinérent ascénsus móntium, per quos via esse póterat ad Jérúsalem, et illic custodírent ubi angústum iter esse póterat inter montes. Et fecérunt filii Israel secúndum quod constitúerat eis sacérdos Dómini Elíachim. Et clamávit omnis pópu-lus ad Dóminum instán-tia magna, et humiliavérunt ánimas suas in jejúniis, et oratió-nibus, ipsi et mulieres eórum.

℞. Tribulatiónes. 207.

Lectio iij.

ET induérunt se sacer-dótes cilíciis, et infán-tes prostravérunt contra faciém templi Dómini, et altáre Dómini operuérunt cilício : et clamavérunt ad

Dóminum Deum Israel, unanimiter ne daréntur in prædam infántes eórum, et uxóres eórum in divisió-nem, et civitatés eórum in exterminium, et sancta eórum in pollutió-nem, et fierent oppróbrium Géntibus. Tunc Elíachim, sacérdos Dómini magnus, circuívít omnem Israel, allocutúsque est eos, di-cens : Scitóte quóniam exáudiet Dóminus preces vestras, si manétes per-manséritis in jejúniis, et oratió-nibus in conspéctu Dómini.

℞. Benedícat. 208.

FERIA TERTIA.

De libro Judith.

Lectio j.

Cap. viij.

Factum est, cum audísset hæc verba Judith vídua, quæ erat filia Merári, filii Idox, filii Joseph, filii Ozíæ, filii Elai, filii Jamnor, filii Gédeon, filii Ráphaim, filii Achitob, filii Melchíæ, filii Enan, filii Nathaníæ, filii Saláthiel, filii Simeon, filii Ruben : et vir ejus fuit Manásses, qui mórtuus est in diébus messis hordeæcæ : instábat enim super alligántes manípulos in campo, et venit

æstus super caput ejus, et mórtuus est in Bethúlia civitaté sua, et sepúl-tus est illic cum pátribus suis. Erat autem Judith relícta ejus vídua jam an-nis tribus, et ménsibus sex.

℞. Nos álium. 208.

Lectio ij.

Et in superióri-bus do-mus suæ fecit sibi se-crétum cubiculum, in quo cum puéllis suis clausa morabátur, et habens super lumbos suos cilícium, jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ, præter sábbata, et neomé-nias, et festa do-mus Israel. Erat autem elegánti aspéctu nimis, cui vir suos relíquerat divítias multas, et fami-liam copiósam, ac posses-siões arméntis boum, et grégibus óvium plenas. Et erat hæc in ómnibus fa-mosíssima, quóniam timébat Dóminum valde, nec erat qui loquerétur de illa verbum malum.

℞. Dominátor. 208.

Lectio iij.

Hæc itaque cum audísset quóniam Ozías promississet quod transácto quinto die tráderet civitátem, misit ad presbyteros Chabri et Charmi. Et ve-

nérunt ad illam, et dixit illis : Quod est hoc verbum, in quo consénsit Ozías, ut tradat civitátem Assyriis si intra quinque dies non vénerit vobis ad-jutórium? Et qui estis vos, qui tentátis Dóminum?

℞. Dómine Deus. 209.

FERIA QUARTA.

De libro Judith.

Lectio j.

Cap. x.

Actum est autem, cum cessáset clamáre ad Dómi-num, surrexit de loco, in quo jacúerat prostráta ad Dóminum. Vocavítque abram suam, et descén-dens in domum suam, ábstulit a se cilícium, et éxuit se vestiméntis vidui-tátis suæ, et lavit corpus suum, et unxit se myro óptimo, et discriminávit crinem cápitis sui, et impósuit mitram super caput suum, et induit se vesti-méntis jucunditátis suæ, induítque sandália pédi-bus suis, assumpsítque dextralióla, et lília, et ináures, et ánnulos, et ómnibus ornáméntis suis ornávit se. Cui étiam Dóminus contulit splendórem.

℞. Confórta me. 209.

Lectio ij.

Factum est autem, cum descenderet montem, circa ortum diēi, occurrerunt ei exploratores Assyriorum, et tenuerunt eam, dicentes: Unde venis? aut quo vadis? Quæ respondit: Fīlia sum Hebræorum, ideo ego fugi a facie eorum, quoniam futurum agnovi, quod dentur vobis in deprædationem, pro eo quod contemnentes vos, noluerunt ultro tradere seipsos ut invenirent misericordiam in conspectu vestro.

℞. Tribulationes. 207.

Lectio iij.

Duxeruntque illam ad tabernaculum Holofernis, annuntiantes eam. Cumque intrasset ante faciem ejus, statim captus est in suis oculis Holofernes. Dixeruntque ad eum satellites ejus: Quis contemnat populum Hebræorum, qui tam decoras mulieres habent, ut non pro his merito pugnare contra eos debeamus? Videns itaque Judith Holofernem sedentem in conopéo, quod erat ex pūrpura, et auro, et smarāgdo, et lapidibus pretiosis intextum: et cum in faciem

ejus intendisset, adoravit eum, prosternens se super terram.

℞. Benedicat te. 208.

FERIA QUINTA.

Si hæc fuerit ultima Hebdomada Septembris, hac nocte ponitur liber Esther cum sua historia, ut infra in Dominica quinta hujus mensis, et legitur de eo etiam duobus sequentibus diebus. Quod si hoc triduo non occurrat Feria, in qua possint poni Responsoria, eo anno omittuntur.

Si vero non fuerit ultima Hebdomada, leguntur sequentes Lectiones.

De libro Judith.

Lectio j. Cap. xij. c

S factum est, in quarto die Holofernes fecit cœnam servis suis, et dixit ad Vagao eunuchum suum: Vade, et suade Hebræam illam ut sponte consentiat habitare mecum. Fœdum est enim apud Assyrios, si femina irrideat virum agendo ut immūnis ab eo transeat. Tunc introiit Vagao ad Judith, et dixit: Non vereatur bona puella introire ad dominum meum, ut honorificetur ante faciem ejus, ut man-

ducet cum eo, et bibat vinum in jucunditate. Cui Judith respondit: Quæ ego sum, ut contradicam domino meo?

℞. Adonai. 207.

Lectio ij. Cap. xij.

Ut autem sero factum est, festinaverunt servi illius ad hospitia sua, et conclusit Vagao ostia cubiculi, et abiit. Erant autem omnes fatigati a vino: eratque Judith sola in cubiculo. Porro Holofernes jacēbat in lecto, nimia ebrietate sopitus. Dixitque Judith puellæ suæ ut staret foris ante cubiculum, et observaret. Stetitque Judith ante lectum, orans cum lacrimis, et labiorum motu in silentio, dicens: Confirma me Domine Deus Israel, et respice in hac hora ad opera manuum mearum, ut, sicut promisisti, Jerusalem civitatem tuam erigas: et hoc quod credens per te posse fieri cogitavi, perficiam.

℞. Tribulationes. 207.

Lectio iij.

Et cum hæc dixisset, accessit ad columnam, quæ erat ad caput lectuli ejus, et pugionem ejus, qui in ea ligatus pendebat, exsolvit. Cumque

evaginasset illum, apprehendit comam capitis ejus, et ait: Confirma me Domine Deus in hac hora. Et percussit bis in cervicem ejus, et abscidit caput ejus, et abstulit conopœum ejus a columnis, et evolvit corpus ejus truncum. Et post pusillum exivit, et tradidit caput Holofernis ancillæ suæ, et jussit ut mitteret illud in peram suam.

℞. Benedicat te. 208.

FERIA SEXTA.

De libro Judith.

Lectio j. Cap. xv.

Umque omnis exercitus decollatum Holofernem audisset, fugit mens et consilium ab eis, et solo tremore et metu agitati, fugæ præsidium sumunt, ita ut nullus loqueretur cum proximo suo, sed inclinato capite, relictis omnibus, evadere festinabant Hebræos, quos armatos super se venire audiebant, fugientes per vias camporum et semitas collium. Videntes itaque filii Israel fugientes, secuti sunt illos. Descenderuntque clangebant tubis, et ululantes post ipsos.

℞. Nos alium. 208.

Lectio ij.

Misit itaque Ozías nuntios per omnes civitates et regiones Israel. Omnis itaque regio, omnisque urbs electam juventutem armatam misit post eos, et persecuti sunt eos in ore gladii, quousque pervenirent ad extremitatem finium suorum. Reliqui autem, qui erant in Bethulia, ingressi sunt castra Assyriorum, et praedam, quam fugientes Assyrii reliquerant, abstulerunt, et onustati sunt valde.

R. Dominator. 208.

Lectio iij.

Joachim autem summus Pontifex de Jerusalem venit in Bethuliam cum universis presbyteris suis ut videret Judith. Quae cum exisset ad illum, benedixerunt eam omnes una voce, dicentes: Tu gloria Jerusalem, tu laetitia Israel, tu honorificentia populi nostri: quia fecisti viriliter, et confortatum est cor tuum, eo quod castitatem amaveris, et post virum tuum, alterum nescieris: ideo et manus Domini confortavit te, et ideo eris benedicta in aeternum. Et

dixit omnis populus: Fiat, fiat. **R.** Domine Deus. 209.

SABBATO.

De libro Judith.

Lectio j. **Cap. xvj. c**
ST factum est post haec, omnis populus post victoriam venit in Jerusalem adorare Dominum: et mox ut purificati sunt, obtulerunt omnes holocausta, et vota, et repromissiones suas. Porro Judith universa vasa bellica Holofernis, quae dedit illi populus, et conopéum, quod ipsa sustulerat de cubili ipsius, obtulit in anathema oblivionis.

R. Conforta me. 209.

Lectio ij.

ERat autem populus iunctus secundum faciem sanctorum, et per tres menses gaudium huius victoriae celebratum est cum Judith. Post dies autem illos unusquisque rediit in domum suam, et Judith magna facta est in Bethulia, et praeclearior erat universae terrae Israel. Erat etiam virtuti castitas adjuncta, ita ut non cognosceret virum omnibus diebus vitae suae, ex quo defunctus est Manasses vir ejus. Erat autem diebus festis procedens cum magna gloria.

dens cum magna gloria.

R. Tribulationes. 207.

Lectio iij.

Mansit autem in domo viri sui annos centum quinque, et dimisit abram suam liberam, et defuncta est ac sepulta cum viro suo in Bethulia. Luxitque illam omnis populus diebus septem. In omni autem spatio vitae ejus non fuit qui perturbaret Israel, et post mortem ejus annis multis. Dies autem victoriae huius festivitatis, ab Hebraeis in numero sanctorum dierum accipitur, et colitur a Judaeis ex illo tempore usque in praesentem diem.

R. Benedicat te. 207.

SABBATO

ante Domin. V. Septemb.

Ad Magnif. Aña. Domine Rex omnipotens,* in ditione tua cuncta sunt posita, et non est qui possit tuae resistere voluntati. **V.** Vespertina oratio.

DOMIN. V. SEPTEMBR.

In I. Nocturno.

Incipit liber Esther.

Lectio j.**Cap. j.**

IN diebus Assuéri, qui regnavit ab India usque Aethiopiā super centum viginti

septem provincias: quando sedit in solio regni sui, Susan civitas regni ejus exordium fuit. Tertio igitur anno imperii sui fecit grande convivium cunctis principibus, et pueris suis, fortissimis Persarum, et Medorum inclytis, et praefectis provinciarum coram se, ut ostenderet divitias gloriae regni sui, ac magnitudinem, atque jactantiam potentiae suae, multo tempore, centum videlicet et octoginta diebus.

R. Domine mi Rex omnipotens, in ditione tua cuncta sunt posita, et non est qui possit resistere voluntati tuae: * Libera nos propter nomen tuum.

V. Exaudi orationem nostram, et converte luctum nostrum in gaudium. — Libera nos.

Lectio ij.

Cumque implerentur dies convivii, invitavit omnem populum, qui inventus est in Susan, a maximo usque ad minimum: et jussit septem diebus convivium preparari in vestibulo horti, et nemoris, quod regio cultu et manu consitum erat. Et pendebant ex omni

parte tentória aërii coloris, et carbásini ac hyacinthini, sustentata funibus byssinis, atque purpureis, qui eburneis circulis inserti erant, et columnis marmoreis fulciebantur. Léctuli quoque aurei et argentei, super pavimentum smaragdino et pariostratum lapide dispositi erant: quod mira varietate pictura decorabat.

R. Confórta me Rex, sanctorum principatum tenens: * Et da sermonem rectum et bene sonantem in os meum.
V. Dómine Rex universae potestatis convérte consilium eorum super eos. — Et da.

Lectio iij.

Bibebant autem qui invitati erant, aureis poculis, et aliis atque aliis vasis cibi inferebantur. Vinum quoque, ut magnificentia régia dignum erat, abundans, et præcipuum ponebatur. Nec erat qui nolentes cogeret ad bibendum, sed sicut rex statuerat, præponens mensis singulos de principibus suis ut sumeret unusquisque quod vellet. Vasthi quoque régina fecit convivium feminarum in palá-

tio, ubi rex Assuérus manere consueverat.

R. Spem in alium nunquam habui, præterquam in te Deus Israel: * Qui irasceris, et propitius eris: et omnia peccata hominum in tribulatione dimittis. **V.** Dómine Deus Creator celi et terrae, respice ad humilitatem nostram. — Qui irasceris. **Gloria Patri.** Qui irasceris.

In II. Nocturno.

Ex libro Officiorum sancti Ambrósii Episcopi.

Lectio iv. Lib. 3. cap. xv.

Quid Esther régina, nonne ut populum suum periculo erueret (quod erat decorum atque honestum) morti se obtulit, nec immittis regis trepidavit furorem? Ipse quoque rex Persarum ferox atque tumido corde, tamen decorum iudicavit, indici insidiarum, quae sibi paratae forent, gratiam repraesentare, populumque liberum a servitute eripere, eruere neci, nec parcere neci ejus, qui tam indecora suasisset. Denique quem secundum a se, ac præcipuum inter omnes amicos haberet, cruci tradidit, quod de honesta-

tum se ejus fraudulentis consiliis animadvertisset.

R. Meménto mei Dómine Deus in bonum: * Et ne deleas miseraciones meas, quas feci in domo Dei mei, et in caeremoniis ejus. **V.** Recordáre mei, Dómine Deus meus. — Et ne deleas.

Lectio v. Cap. xvj

EA enim amicitia probabilis, quae honestatem tuetur, praeferenda sane opibus, honoribus, potestatibus; honestati vero praeferrí non solet, sed honestatem sequi. Qualis fuit Jónathae, qui pro pietate nec offensam patris, nec salutis periculum refugiébat. Qualis fuit Achimelech, qui pro hospitalis gratiae officii necem potius sibi, quam proditionem fugientis amici, subeundam arbitrabatur. Nihil igitur praefereendum honestati: quae tamen ne amicitiae studio praetereatur, etiam hoc Scriptura admonet.

R. Tribulationes civitatum audivimus, quas passae sunt, et defecimus: timor et hebetudo mentis cecidit super nos, et super liberos nostros: ipsi montes nolunt recipere fugam

nostram: * Dómine miserere. **V.** Peccavimus cum patribus nostris, injuste egimus, iniquitatem fecimus. — Dómine.

Lectio vij.

Sunt enim pleraeque philosophorum quaestiones: Utrum amici causa quisquam contra patriam sentire, necne, debeat, ut amico obediatur: Utrum oporteat ut fidem deserat, dum indulget atque intendit amici commoditatibus. Et Scriptura quidem ait: Clava, et gladius, et sagitta ferrata: sic homo est testimonium dans falsum adversus amicum suum. Sed considera quid astruat. Non testimonium reprehendit dictum in amicum, sed falsum testimonium. Quid enim si Dei causa, quid si patriae, cogatur aliquis dicere testimonium? Numquid praeponderare debet amicitia religioni, praeponderare caritati vitium?

R. Benedicat te Dóminus in virtute sua, qui per te ad nihilum redégit inimicos nostros: * Ut non deficiat laus tua de ore hominum. **V.** Benedictus Dóminus, qui creavit caelum et terram: quia hodie no-

men tuum ita magnificavit. — Ut non. **Gloria Patri.** Ut non.

R. vij. Nos alium Deum nescimus præter Dominum, in quo speramus : * Qui non despicit nos, nec amovet salutem suam a genere nostro. **V.** Indulgentiam ipsius fuis lacrymis postulamus, et humiliemus illi animas nostras. — Qui.

R. viij. Duo Seraphim clamabant alter ad alterum : * Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth : * Plena est omnis terra gloria ejus. **V.** Tres sunt qui testimonium dant in caelo, Pater, Verbum, et Spiritus sanctus : et hi tres unum sunt. — Sanctus. **Gloria Patri.** Plena.

Feria quarta hujus Hebdomadae post ij. et iij. Lectionem dicitur ij. et iij. Responsorium primi Nocturni hujus Dominicae.

FERIA SECUNDA.

De libro Esther.

LECTIO j. Cap. ij.

R. Rat vir Judæus in Susan civitate, vocabulo Mardocheus, filius Jair, filii Semei, filii Cis, de stirpe Jé-

mini, qui translatus fuerat de Jerusalem eo tempore, quo Jechoniam regem Juda Nabuchodonosor rex Babylonis transtulerat, qui fuit nutritius filiae fratris sui Edissæ, quæ altero nomine vocabatur Esther : et utrumque parentem amiserat : pulchra nimis, et decora facie. Mortisque patre ejus ac matre, Mardocheus sibi eam adoptavit in filiam.

R. Domine mi. 215.

LECTIO ij.

Cumque percrebuisset regis imperium, et juxta mandatum illius multæ pulchræ virgines adducerentur Susan, et Egæo traderentur eunúcho; Esther quoque inter ceteras puellas ei tradita est, ut servaretur in número feminarum. Quæ placuit ei, et invenit gratiam in conspectu illius. Et præcepit eunúcho, ut acceleraret mundum muliebrem, et traderet ei partes suas, et septem puellas speciosissimas de domo regis, et tam ipsam, quam pedissequas ejus ornaret atque excoleret. Quæ noluit indicare ei populum et patriam suam : Mardo-

chæus enim præceperat ei, ut de hac re omnino reticeret : qui deambulabat quotidie ante vestibulum domus, in qua electæ virgines servabantur, curam agens salutis Esther.

R. Conforta. 216.

LECTIO iij.

Evoluto autem tempore per ordinem, instabat dies, quo Esther filia Abihail fratris Mardochei, quam sibi adoptaverat in filiam, debéret intrare ad regem. Quæ non quæsit muliebrem cultum, sed quæcumque voluit Egæus eunúchus custos virginum, hæc ei ad ornatum dedit. Erat enim formosa valde, et incredibili pulchritudine, omnium oculis gratiosa et amabilis videbatur. Ducta est itaque ad cubiculum regis Assuëri mense decimo, qui vocatur Tebeth, séptimo anno regni ejus. Et adamavit eam rex plus quam omnes mulieres, habuitque gratiam et misericordiam coram eo super omnes mulieres, et posuit diadema regni in capite ejus, fecitque eam regnare in loco Vasthi.

R. Spem. 216.

FERIA TERTIA.

De libro Esther.

LECTIO j. Cap. iij.

R. Ost hæc rex Assuërus exaltavit Aman filium Amadathi, qui erat de stirpe Agag : et posuit solium ejus super omnes principes, quos habebat. Cunctique servi regis, qui in foribus palatii versabantur, flectebant genua, et adorabant Aman : sic enim præceperat eis imperator. Solus Mardocheus non flectebat genu, neque adorabat eum. Cui dixerunt pueri regis, qui ad fores palatii præsidebant : Cur præter ceteros non observas mandatum regis?

R. Meménto. 217.

LECTIO ij.

Cumque hoc crebrius dicerent, et ille nollet audire, nuntiaverunt Aman, scire cupientes utrum perseveraret in sententia : dixerat enim eis se esse Judæum. Quod cum audisset Aman, et experimento probasset quod Mardocheus non flecteret sibi genu, nec se adoraret, iratus est valde, et pro nihilo duxit in

unum Mardochæum mittere manus suas.

R. Tribulationes. 217.

Lectio iij.

Audierat enim quod esset gentis Judææ : magisque voluit omnem Judæorum, qui erant in regno Assuëri, perdere nationem. Mense primo (cujus vocabulum est Nisan) anno duodécimo regni Assuëri, missa est sors in urnam, quæ Hebræice dicitur phur, coram Aman, quo die et quo mense gens Judæorum debet interfici : et exiit mensis duodécimus, qui vocatur Adar.

R. Benedicat. 217.

FERIA QUARTA.

De libro Esther.

Lectio j.

Cap. iv.

Uæ cum audisset Mardochæus, scidit vestimenta sua, et indutus est sacco, spargens cinerem capiti : et in platea mediæ civitatis voce magna clamabat, ostendens amaritudinem animi sui, et hoc ejulatu usque ad fores palatii gradiens. Non enim erat licitum indutum sacco aulam regis intrare. In omnibus quoque provinciis, oppidis, ac

locis, ad quæ crudèle regis dogma pervenerat, planctus ingens erat apud Judæos, jejunium, ululatus, et fletus, sacco et cinere multis pro strato utentibus. Ingressæ autem sunt puellæ Esther et eunuchi, nuntiaveruntque ei. Quod audiens consternata est : et vestem misit, ut ablato sacco induerent eum : quam accipere noluit. Accitoque Athach eunuchum, quem rex ministrum ei dederat, præcepit ei ut iret ad Mardochæum, et disceret ab eo cur hoc faceret.

R. Nos alium. 218.

Lectio ij.

Egressusque Athach, ivit ad Mardochæum stantem in platea civitatis, ante ostium palatii : qui indicavit ei omnia, quæ acciderant, quomodo Aman promisisset, ut in thesauros regis pro Judæorum nece inferret argentum. Exemplar quoque edicti, quod pendebat in Susan, dedit ei, ut reginæ ostenderet, et moneret eam, ut intraret ad regem, et deprecaretur eum pro populo suo. Regressus Athach, nuntiavit Esther omnia, quæ Mardochæus

dixerat. Quæ respondit ei, et jussit ut diceret Mardochæo : Omnes servi regis, et cunctæ, quæ sub ditione ejus sunt, norunt provinciam, quod sive vir, sive mulier non vocatus, interiorius atrium regis intraverit, absque ulla cunctatione statim interficiatur : nisi forte rex auream virgam ad eum tetenderit pro signo clementiæ, atque ita possit vivere. Ego igitur quomodo ad regem intrare poterò, quæ triginta jam diebus non sum vocata ad eum?

R. Confórta me. 216.

Lectio iij.

Quod cum audisset Mardochæus, rursum mandavit Esther, dicens : Ne putes quod animam tuam tantum liberes, quia in domo regis es præ cunctis Judæis : si enim nunc silueris, per aliam occasionem liberabuntur Judæi : et tu, et domus patris tui peribitis. Et quis novit utrum idcirco ad regnum veneris, ut in tali tempore parareris? Rursusque Esther hæc Mardochæo verba mandavit : Vade et congrega omnes Judæos, quos in Susan repereris, et orate pro me. Non com-

edatis, et non bibatis tribus diebus, et tribus noctibus : et ego cum ancillis meis similiter jejunabo, et tunc ingrediar ad regem contra legem faciens, non vocata, tradensque me morti et periculo. Ivit itaque Mardochæus, et fecit omnia, quæ ei Esther præceperat.

R. Spem. 216.

FERIA QUINTA.

De libro Esther.

Lectio j.

Cap. v.

EIE autem tertio induta est Esther regalibus vestimentis, et stetit in atrio domus reginæ, quod erat interiorius, contra basilicam regis : at ille sedebat super solium suum in consistorio palatii contra ostium domus. Cumque vidisset Esther reginam stantem, placuit oculis ejus, et extendit contra eam virgam auream, quam tenebat manu : Quæ accedens, osculata est summitatem virgæ ejus : Dixitque ad eam rex : Quid vis Esther regina? quæ est petitio tua? etiam si dimidiam partem regni petieris, dabitur tibi. At illa respondit : Si regi placet, obsecro ut venias

ad me hodie, et Aman tecum ad convivium, quod paravi. Statimque rex, Vocate, inquit, cito Aman ut Esther obediat voluntati.

℞. Domine mi. 215.

Lectio ij.

EGréssus est itaque illo die Aman lætus et alacer. Cumque vidisset Mardocheum sedentem ante fores palatii, et non solum non assurrexisse sibi, sed nec motum quidem de loco sessionis suae, indignatus est valde: et dissimulata ira, reversus in domum suam, convocavit ad se amicos suos, et Zares uxorem suam: et exposuit illis magnitudinem divitiarum suarum, filiorumque turbam, et quanta eum gloria super omnes principes et servos suos rex elevasset. Et post hæc ait: Regina quoque Esther nullum alium vocavit ad convivium cum rege, præter me: apud quam etiam cras cum rege pransurus sum. Et cum hæc omnia habeam, nihil me habere puto, quamdiu videro Mardocheum Judæum sedentem ante fores regias.

℞. Confórta. 216.

Lectio iij.

Responderuntque ei Zares uxor ejus, et ceteri amici: Jube parari excelsam trabem, habentem altitudinis quinquaginta cubitos, et dic mane regi ut appendatur super eam Mardocheus, et sic ibis cum rege lætus ad convivium. Placuit ei consilium, et jussit excelsam parari crucem.

℞. Spem. 216.

FERIA SEXTA.

De libro Esther.

Lectio j.

Cap. vij.

Moctem illam duxit rex insomnem iussitque sibi afferri historias et annales priorum temporum. Quæ cum illo præsentè legerentur, ventum est ad illum locum ubi scriptum erat quomodo nuntiasset Mardocheus insidias Bagathan, et Thares eunuchorum, regem Assuerum jugulare cupientium. Quod cum audisset rex, ait: Quid pro hac fide honoris ac præmii Mardocheus consecutus est? Dixerunt ei servi illius ac ministri: Nihil omnino mercèdis accepit. Statimque rex, Quis est, inquit, in atrio?

Aman quippe intèrius atrium domus regiae intraverat, ut suggereret regi, et juberet Mardocheum affigi patibulo, quod ei fuerat præparatum. Responderunt pueri: Aman stat in atrio. Dixitque rex: Ingredia-tur.

℞. Meménto. 217.

Lectio ij.

CUmque esset ingressus, ait illi: Quid debet fieri viro, quem rex honorare desiderat? Cogitans autem in corde suo Aman, et reputans quod nullum alium rex, nisi se, vellet honorare, respondit: Homo, quem rex honorare cupit, debet indui vestibus regiis, et imponi super equum, qui de sella regis est, et accipere regium diadema super caput suum, et primus de regiis principibus, ac tyrannis teneat equum ejus, et per plateam civitatis incedens clamet, et dicat: Sic honorabitur, quemcumque voluerit rex honorare.

℞. Tribulationes. 217.

Lectio iij.

Dixitque ei rex: Festina, et sumpta stola et equo, fac, ut locutus es, Mardocheo Judæo, qui

sedet ante fores palatii. Cave ne quidquam de his, quæ locutus es, prætermittas. Tulit itaque Aman stolam et equum, indutumque Mardocheum in platea civitatis, et impostum equo præcedebat, atque clamabat: Hoc honore condignus est, quemcumque rex voluerit honorare. Reversusque est Mardocheus ad januam palatii: et Aman festinavit ire in domum suam, lugens et operto capite: narravitque Zares uxori suae, et amicis omnia quæ evenissent sibi.

℞. Benedicat. 217.

SABBATO.

De libro Esther.

Lectio j.

Cap. vij

Ntravit itaque rex et Aman, ut biberent cum regina. Dixitque ei rex etiam secunda die, postquam vino incaluerat: Quæ est petitio tua Esther ut detur tibi? et quid vis fieri? etiam si dimidiam partem regni mei petieris, impetrabis. Ad quem illa respondit: Si invenigratiam in oculis tuis o rex, et si tibi placet, dona mihi animam meam pro qua rogo,

et pópulum meum, pro quo óbsecro. Trádicti enim sumus ego et pópulus meus, ut conterámur, jugulémur, et pereámus. Atque útinam in servos et fámulas venderémur : esset tolerábile malum, et gemens tacérem : nunc autem hostis noster est, cujus crudélitas redúndat in regem.

℞. Nos álium. 218.

Lectio ij.

Respondénsque rex Assuérus ait : Quis est iste, et cujus poténtiæ, ut hæc áudeat fácere? Dixitque Esther : Hostis et inimicus noster péssimus iste est Aman. Quod ille áudiens, illico obstúpuit, vultum regis ac reginæ ferre non sústinens. Rex autem irátus surréxit, et de loco convívii intrávit in hortum arbóribus cónsistum. Aman quoque surréxit, ut rogáret Esther reginam pro ánima sua, intelléxit enim a rege sibi parátum malum.

℞. Conforta me. 216.

Lectio iij.

QUI cum revérsum esset de horto nemóribus cónsisto, et intráset convívii locum, réperit Aman super léctulum corruisse,

in quo jacébat Esther, et ait : Etiam reginam vult opprimere, me præsentem, in domo mea. Necdum verbum de ore regis exierat, et statim operuerunt faciém ejus. Dixitque Harbóna, unus de eunúchis, qui stabant in ministério regis : En lignum, quod paráverat Mardocheo, qui locútus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitudinis quinquaginta cúbitos. Cui dixit rex : Appéndite eum in eo. Suspensus est itaque Aman in patíbulo quod paráverat Mardocheo : et regis ira quiévit.

℞. Spem in álium. 216.

SABBATO

ante Domin. I. Octobris.

Ad Magnificat, Añã. Ad apériat Dóminus* cor vestrum in lege sua, et in præceptis suis, et fáciat pacem Dóminus Deus noster.

℞. Vespertina oratio.

DOMIN. I. OCTOBRIS.

In I. Nocturno.

Incipit liber primus Machabæorum.

Lectio j. Cap. j.

Factum est, postquam percússit Alexander Philippi Mácedo, qui primus

regnávit in Græcia, egressus de terra Cethim, Dárium regem Persárum, et Medórum : constituit prælia multa, et obtínuit ómnium munitiónes, et interfecit reges terræ, et pertránsiit usque ad fines terræ : et accépit spólia multitudinis Géntium, et síluit terra in conspéctu ejus. Et congregávit virtutem, et exércitum fortem nimis : et exaltátum est, et elevátum cor ejus : et obtínuit regiónes Géntium, et tyránnos : et facti sunt illi in tribútum. Et post hæc decídit in lectum, et cognóvit quia morerétur. Et vocávit púeros suos nobiles, qui secum erant nutriti a juventute : et divisit illis regnum suum, cum adhuc viveret.

℞. Adapériat. 234.

Lectio ij.

ET regnávit Alexander annis duódecim, et mórtuus est. Et obtínuerunt púeri ejus regnum, unusquisque in loco suo : et imposuerunt omnes sibi diadémata post mortem ejus, et filii eórum post eos annis multis, et multiplicata sunt mala in terra. Et éxiit ex eis radix peccátrix, Antíochus illústris,

filius Antíochi regis, qui fúerat Romæ obses : et regnávit in anno centésimo trigésimo séptimo regni Græcórum.

℞. Exáudiat. 235.

Lectio iij.

IN diébus illis exierunt ex Israel filii iniqui, et suasérunt multis, dicentes : Eámus, et disponámus testaméntum cum Géntibus, quæ circa nos sunt : quia ex quo recessimus ab eis, invenérunt nos multa mala. Et bonus visus est sermo in óculis eórum. Et destinavérunt áliqui de pópulo, et abiérunt ad regem : et dedit illis potestatem ut fácerent justítiam Géntium. Et ædificavérunt gymnasium in Jerosólymis secundum leges natiónum. Et fecérunt sibi præpútia, et recessérunt a testaménto sancto, et juncti sunt natió nibus, et venúndati sunt ut fácerent malum.

℞. Congregáti. 235.

In II. Nocturno.

Ex libro Officiórum sancti Ambrósii Episcopi.

Lectio iij. Lib. i. cap. xl.

Fortásse áliquos bélica defixos glória tenet, ut putent so lam esse proliárem forti-